

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din. za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bilo tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 6.

Sreda, 20. januarja 1932.

Leto VII.

Razorožitev.

(Emil Vandervelde.)

V bruseljskem socialističnem li-
stu »Peuple« je napisal Emil Vander-
velde o razorožitvi naslednje misli:

Ko so ob početku šestnajstega
stoletja Fernando Cortez in njegovi
tovariši prodrli v Mehiko, so našli
tam narod, ki je bil na precej visoki
kulturni stopnji, ki pa je ohranil obi-
čaj, da je tisoče ljudi daroval bogo-
vom. Se danes se čudimo temu krva-
vemu anahronizmu.

Vojna, kakor jo danes razumemo,
je, tako se tudi splošno sodi, stvar,
ki se »ne izplača«, je grozovita in tudi
neumnost.

Jasno in razumljivo je, da ljudje
v danem momentu, v času najhujše
napetosti, postanejo nasilni.

Proti ogromnosti oboroženega mi-
ru protestira vsa socialistična in-
ternacionala ter zahteva, da se mu na-
pravi konec s tem, da se izvede po-
polna, istočasna in kontrolirana raz-
orožitev.

Belgijska delavska stranka je bila
na svojem zadnjem kongresu po ve-
čini mnenja, da mala Belgija v oboro-
ženi Evropi ne more opustiti minimu-
ma oborožene brambе, ki je določen
v lokarnskih pogodbah in je predpo-
goj, da garancijske države interveni-
rajo, če bi bila napadena, ne da bi
napad sama izzvala. Toda bilo je ob-
nem tudi sklenjeno, da se mora rav-
no na podlagi teh garancij vse storiti,
da se število moštva in množina
materijala kakor tudi službena doba
znižajo do onega minimuma, kakor je
bil naložen Nemčiji.

Ni treba spominjati, na kakšen
odpor je naletela ta resolucija pri na-
ših mladinskih organizacijah, pri na-
ših ženah, ker pri vseh teh onemogo-
ča goreči idealizem, da bi razumeli
ti dve grozovitosti: vojna in priprava
na vojno.

Toda oni, ki so to resolucijo s
hladno premisslenostjo sprejeli, ne
smejo pozabiti, da trajno ne bodo
imeli večine, da bo izginila, če ne do-
kažejo, da so odločni v borbi za raz-
orožitev, za boj za razorožitev, in
imajo sprčo nacionalističnega šovini-
zma enak pogum kakor pristaši naj-
dalekosežnejših formulacij.

Rudarjem državnih rudnikov grozi redukcija mezd.

Brezuspešna pogajanja med rudarskimi delegati in Generalno direkcijo
državnih rudnikov.

Dne 11. januarja t. l. so se vršile
v Sarajevu razprave o regulaciji ru-
darskih in plavžarskih plač med za-
stopniki državnih rudnikov in zastop-
niki rudarjev.

Takoj v začetku razprave so de-
lodajalski zastopniki zahtevali, da
naj delavski delegati pristanejo na
več kakor znižanje delavskih
prejemkov.

Jasno je, da so rudarski delegati
kot en mož odklonili zahtevo na pri-
stanek za tako občutno znižanje ter
so po vrsti poročali iz vseh državnih
rudnikov o življenjskih razmerah ru-
darjev. Slika, katero so podali, je
zelo žalostna; slab zaslužek in povrh
tega se praznuje skoraj polovico de-
lavnikov. To je spravilo rudarske
delavce v težko bedo in kulturno
propast.

Rudarski delegati so na razpravi
tudi povdarjali, da ne smejo biti dr-
žavna podjetja privatnim podjetnikom
za vzgled pri zniževanju plač, pač pa
morajo ravno državna podjetja skr-
beti za to, da se osigura delavcu kot

sodržavljanu človeka dostojno živ-
ljenje.

Delavska delegacija je predložila
obširno spomenico, v kateri je mar-
sikatera bridka resnica zapopadena
ter se izjavila, da stoji prej kot slej
enotno za vloženimi izjavami.

Ker se ni moglo priti do sporaz-
uma, se je sklenilo, da se obojestr-
ske zahteve predložijo ministrstvu za
šume in rude.

Delavska delegacija je tudi skle-
nila, da pošlje deputacijo k zgoraj
navedenemu ministrstvu z nalogo, da
na tem merodajnem mestu dokaže,
da je zniževanje plač rudarjem v se-
danjem času katastrofalno ne samo
za delavce, ampak tudi za vse ostale
panoge gospodarskega življenja, ka-
tere so istotako navezane na pre-
jemke rudarjev.

Upajmo, da se bodo na merodaj-
nih mestih zavedali, da je socialno
osiguran in zaščiten delavec najboljši
državljan, ki nudi največ jamstva za
napredek države.

Beograjska anketa o nezaposlenosti.

Na predlog delavskih zbornic in
svobodnih strokovnih organizacij se
je vršila v Beogradu dvodnevna an-
keta, ki jo je sklical ministrstvo za
socialno politiko, da razpravlja o ne-
zaposlenosti in organizaciji posredo-
valnic dela, ki ne ustrezajo potrebam.

Na anketi so bili zastopani de-
lavski in delodajalski zastopniki: de-
lavske zbornice in strokovne organi-
zacije, trgovske in obrtne zbornice
ter ministrstvo socialne politike in
minister socialne politike Ivan Pucelj.

Uvodno poročilo je podal načelnik
ministrstva socialne politike D. Je-
remić, ki je podal po uradnih ugotov-
itvah pregled gospodarskih razmer
v državi. Navajal je, da je v državi
okoli 100.000 nezaposlenih in da ne-
zaposlenost narašča. Izseljevanje na-
ših delavcev v inozemstvo se onemo-
goča zaradi krize drugod, je pa v
naši državi zaposlenih nad 26.000 ino-
zemcev. Referent je končno priznaval
potrebo reforme posredovanja dela.

V razpravi je govoril predvsem
centralni tajnik delavskih zbornic dr.
Živko Topalović. Izrazil je dvom, da
bi bilo v državi le 100.000 nezapo-
slenih. Število nezaposlenih v državi
znaša nad 200.000. Samo kvalificira-
nih nezaposlenih delavcev je najmanj
70.000, ostali pa so nekvalificirani,
sezonski in kmetijski delavci. Zaradi
naraščajoče nezaposlenosti bi bilo
potrebno, da se v vsakem primeru
ustavitve obrata ali omejevanja obra-
ta ugotovi upravičenost takih ukre-
pov od strani industrije. Nastopiti je
dalje treba proti propagandi za po-
vratek naših izseljencev, dokler jim
doma ne nudimo kruha in zaslužka,
zlasti, če imajo tam svojo eksistenco.

V veliki meri je pa kriva gospodar-
ske krize v naši državi nesmotrena
organizacija našega gospodarstva.

Dr. Živko Topalović predlaga za-
radi tega, da se osnuje potreben za-
vod, ki bo proučeval gospodarstvo

Ta boj voditi z uspehom ni lahko
in tudi ne enostavno. Zadovoljiti se
ne sme nihče z meglenimi ali senti-
mentalnimi splošnimi besedami. Jas-
nih in z dokumenti podprtih dokazov
je treba, ker edino ti morejo biti od-
ločilnega pomena v borbi, ki jo vodi

in njega organizacijo ter tudi pre-
prečeval ustanavljanje nerentabil-
nih podjetij. Dokler pa ne mine naj-
hujša kriza, naj se pa v obratih, kjer
je kriza, uvede izmenjevalni delovni
čas, t. j. delovni čas naj se skrajša in
obrat naj dela v več šitah, da se za-
posli nezaposlene. To bi bil eden
prvih zaslednih ukrepov, ki pa ne
more rešiti krize, dokler se ne preide
k smotreni organizaciji gospodar-
stva.

Nato je govoril tajnik zveze gra-
fičnih delavcev Jošt.

Za njim je govoril minister Pu-
celj, ki je kazal na svetovni gospo-
darski položaj, iz katerega se ne mo-
remo izločiti. Z ozirom na predloge
je rekel, da tudi država ne razpolaga
z ogromnimi materijalnimi sredstvi.
Konferenca bo mogla imeti uspeh,
kolikor je dane možnosti v razme-
rah.

Zastopniki delodajalcev so od-
vračali krivdo s sebe. Podjetniki ne
žele krize, ne žele armade nezapo-
slenih, kar je tudi gotovo.

Ustavitve obratov v zadnjih me-
secih, odpovedi kolektivnih pogodb,
predlogi za reduciranje plač seveda
dokazujejo nekaj drugega. Verujemo,
da razne institucije ne marajo go-
spodarske krize in nezaposlenih
množic. Toda te institucije so v teh
primerih brez moči, ker diktira bor-
bo z delavstvom kartelirani medna-
rodni kapital. To je bil primer pri
Trboveljski premogokopni družbi,
pri Kranjski industrijski družbi in
prav jasen vzgled nam nudi te dni
steklarska industrija, ki je pogasila
peči v Hrastniku, z namenom, da tr-
guje z inozemskim blagom, doma pa
obrat za določene izdelke ustavi.

Po živahnih debatah je bila kon-
ferenca zaključena. O predlogih, ki
jih konferenca predloži ministrstvu
socialne politike, bomo še poročali.

internacionala po vseh deželah in ki
se lahko označi z eno besedo. To be-
sede je treba razglasiti povsod, ne-
prestano in povsod jo klicati vladam
in narodom:

Razorožite!

Zopet 86 delavcev na cesti.

Tovarna za dušik v Rušah reducira
obrat.

V soboto, dne 16. t. m., je dobilo
86 delavcev, zaposlenih v tovarni za
dušik v Rušah, 14 dnevno odpoved
službe. Že lansko leto je ta tovarna
odpustila ogromno število delavcev,
z motivacijo, da nima naročil.

Odpoved 86 delavcem je zato
vzbudila tem večje ogorčenje med
delavstvom. Med odpovednimi se na-
haja tudi novoizvoljeni obratni zaup-
nik s. Kreuh.

Obrat v steklarni v Hrastniku ustavljen.

Samo neznatna skupina steklarjev
še na delu.

Vodstvo steklarne v Hrastniku je
dne 16. t. m. obrat popolnoma usta-
vilo. Dela samo še neznatno število
steklarjev.

Steklarji v odpovedi.

Plače doli, draginja gori.

Razmere, v katerih danes živijo
steklarji, nas silijo, da neprenehoma
apeliramo na javnost in še posebej
na delavsko javnost, da tako ustva-
rimo in ojačimo vezi solidarnosti.
Citateljem »Delavske politike« je
gotovo znano, da je obrat v naših
steklarnah že leto dni močno redu-
cirano, poleg tega so nam prav ob-
čutno znižali tudi mezde. Vse to je
bilo po mnenju podjetja potrebno,
da se odvrne kriza. Zato je bilo de-
lavstvo ne malo presenečeno, ko je
g. Abel dne 10. novembra nenadoma
odpovedal celokupnemu delavstvu.
Do izstopa še ni prišlo, ker je pod-
jetje odpoved podaljševalo od tedna
do tedna. Pripravljeni pa moramo
biti, da lahko pademo vsak teden
na cesto. G. Abel pravi, da nima na-
ročil in da mora radi tega ugasniti
peči. Isto trdi tudi zastopnik tovarne
g. Pečnik. Na nekem shodu, ki ga
je sklical poslanec prof. Pavlič, je
Pečnik izjavil, da bi tovarna ne mo-
gla obratovati, tudi če delavci pri-
stanejo na 50 odstotno zmanjšanje
svojih mezd. Temu nasproti pa trdi
g. Abel, da bi tovarna lahko delala
s polno paro, če bi delavstvo pri-
stalo na 30 odstotno znižanje plač.
Odkod neki bi se potem vzela naro-
čila, ki jih sedaj nikjer ni dobiti?
Mogoče pa pri tej stvari sploh ne gre
za naročila, ampak za znižanje
plač? Mislimo, da bi bilo potrebno
to zadevo razčistiti na merodajnih
mestih, bi vsaj vedeli pri čem da
smo.

Danes pa se moramo
boriti za to, da nam puste gospodje
napraviti v 14 dneh 3 do 4 šhte.

Tak je položaj in kdaj bo boljši? Pa še neko zanimivost moramo sporočiti naši javnosti. Naša tovarna vzdržuje kuhinjo za delavce. V tej kuhinji so delavci dobivali do zadnjega časa hrano po Din 17 dnevno. Ko pa je g. Abel napovedal redukcijo mezd, se je hrana v tej kuhinji podražila kar naenkrat na Din 24 dnevno! Kako naj delavec z manjšo plačo izda za hrano več, kot pa v času, ko je bil njegov zaslužek večji? Ta slučaj nam nedvomno dovolj jasno kaže, kako malo ozira ima kapitalist, kadar gre za profit.

Iz te situacije je edini mogoč izhod v organizaciji. Organizacija edina nas more zaščititi. Res da uspehi niso vidni takoj, ampak gotovo je, da izostati ne morejo. Kdor pa na obljube kaj da, ta zida na pesek, zato pa se dandanes delavstvu tudi tako slabo godi.

Nova francoska vlada

Zopet Lavalova vlada.

Francoska vladna kriza je trajala le en dan. Vlado je zopet sestavil Laval, prejšnjega zunanje ministra Brianda pa v tej vladi ni. Nedvomno je žrtev svoje politike sporazuma z Nemčijo in propagande za Panevropo, ki je nacionalistična Francija ne mara. Namesto umrlega vojnega ministra Maginota je vstopil v vlado bivši predsednik vlade Tardieu. Zunanje ministrstvo je prevzel Laval. Nova vlada pomeni stabilnost desničarske politike.

Volitev v pruski deželni zbor.

Pomembna volitev v pruski deželni zbor se bo najbrže vršila dne 18. maja t. l. Prusija je največja nemška dežela ter ima odločevalen vpliv na nemško politiko. To vedo tudi nemški fašistični nacionalci, ki pa zaenkrat ne bodo dosegli uspeha, ki ga žele. V splošnem velja mnenje v Nemčiji in v inozemstvu, da se nemško fašistično kričanje ne sme presojati po kričanju, marveč po moči v narodu, ki je pa nima. Bojazen pred nemškim fašizmom se pojavlja zlasti v Franciji in odtod po vsem svetu, kar ima pa le politično-propagandni namen proti Nemčiji.

Ogrska opozicija je izsilila sklicanje parlamenta.

Petdeset opozicijskih poslancev je dne 16. t. m. izročilo predsedniku ogrskega parlamenta spomenico, v kateri zahtevajo sklicanje parlamenta še pred 4. februarjem. Predsednik je na to zahtevo sklical parlament na dan 28. januarja t. l.

Jarmila Haškova:

Teta arhitekta Podhradskega.

Gotovo je Tonka mislila le dobro, ko ji je rekla: »Lida, staraš se«.

»Da, starava se«, je odvrnila Lida. »Ampak s to razliko, da se nekaterim bolj pozna«, je ugovarjala Tonka. Nastal je skoro sovražen molk. Pred izlozbo nekega čevljarja sta postali. »Same petintridesetke«, je menila Lida.

»Ta številka je v vsaki obliki lepa. Številka 38 se vidi popolnoma drugače«.

»Ti imaš menda 38«.

»Jaz da imam? Nak — sedemindvajset in tričetrt. Pa ti?«

»Hm. — Noga tridesetletne gospe se odraža vse kaj drugače nego osemnajstletnega dekliča«.

Melanholično je opazovala svojo nožico, kakor bi hotela reči, da so to le nožice tridesetletne gospe.

»In kako šele noge štiridesetletne, mar ne?« je strupeno siknila Lida.

»Da, to mora biti strašen občutek — štirideset let na grbi ne?« je hrabro odbijala napad Tonka.

»Na svetu so žene, ki so vedno poželjenja vredne. Ninon de Leclos je

Za podpiranje brezposelnih in znižanje najemnin.

Strokovna komisija v Mariboru sklicuje v ponedeljek, 25. januarja, ob pol 19. uri v veliko kazinsko dvorano

JAVEN SHOD

z dnevnim redom:

1. Gospodarska kriza, brezposelnost in podpiranje brezposelnih;
2. Stanovanjsko vprašanje in maksimiranje najemnin.

Referenta ss. Petejan in Eržen.

Delavci, nameščenci in najemniki, udeležite se tega shoda vsi, ki občutite posledice gospodarske krize, brezposelnosti in plačujete pretirano

visoko najemnino, da bomo skupno zahtevali nujno odpomoč, predvsem javna dela, podpiranje nezaposlenih in maksimiranje najemnin.

Ali se bo Reparacijska konferenca sestala?

Strah pred odločitvami.

V Parizu dvomijo, če se bo lausanska konferenca sploh mogla vršiti. Francoska vlada se k temu ni izjavila in bo podala svojo izjavo šele 19. t. m. na tozadevno interpelacijo v parlamentu. Načelno v Parizu niso proti tej konferenci, smatrajo pa za potrebno, da se poprej v tem oziru sporazumejejo z vladami v Londonu, Bruslju in v Rimu.

Nemčija zahteva, da se mora na tej konferenci vprašanje reparacij končno veljavno rešiti in sicer v smislu izjave kanclerja Brüninga, da Nemčija ne more več plačevati reparacij. To pa izziva pri Francozih največje nasprotstvo, ker bi bila ravno Francija pri tem najbolj oškodovana in ker bi morala v tem slučaju popustiti pri nespremenljivosti versailskega dogovora, ki se ga Francozi tako trdovratno drže. Države bivše antante bi bile pripravljene resignirati na del reparacij samo v tem slučaju, če bi Amerika v enaki višini hotela resignirati na vojne dolgove, ki jih

ji te države dolgujejo. Ker pa se ameriški kapitalisti tem terjatvam ne marajo odreči, je malo upanja, da bi reparacijska konferenca imela kak pozitiven uspeh. Zato bo, tudi če se sestane, že dosti, če bo sklenila kratko podaljšanje Hooverovega moratorija, nakar bo zopet za nekaj časa odložena.

Angleška delavska stranka zahteva črtanje reparacij.

Delavska opozicija v angleškem parlamentu se je po svojem voditelju Lansburgu v ostrih besedah izrekla proti nadaljnjemu zahtevanju reparacij. — Vlada naj se zave, da mora teh reparacij biti enkrat konec. Ameriki se mora povedati, da mi ne bomo več zanj zbirali dolgovi in tudi ne plačevali. Čas reparacij je prešel. S posledicami vojne moramo že enkrat pomesti. Ne moremo tvegati, da uničimo Nemčijo, ne da bi s tem tudi sami sebe uničili.

Ljudstvo pozdravlja obsojene poljske poslance.

Proces v Brest Litovskem

proti poljskim opozicijskalcem je po celi Poljski izzval val ogorčenja. Pri likom proglasitve razsodbe so v Brestu in v Varšavi množice demonstrirale s klici: »Doli s strahovladno Pilsudskega!« Proti razsodbi je vložen priziv. Ko so se obsojeni poslanci zopet pojavili v zbornici, so bili sprejeti z viharim navdušenjem. Obsojeni socijalistični poslanec Ciolkosz je izjavil: »Pojoči bomo šli v ječo in nepoboljšani jo bomo zapustili. Lahko nas fizično umorite ali ideje socijalizma ne morete umoriti. Prišli bodo za nami drugi, ki se bodo borili naprej za naše cilje!«

Poljska opozicija proti Pilsudskemu.

Zaradi znanih obsodb desetih poljskih poslancev, med katerimi je

večina socialistov, je v petek opozicija uprizorila burno demonstracijo. Ko so obsojeni poslanci prišli v zbornico, so vsi poslanci, ki ne pripadajo vladnemu bloku, vstali in jim prirejali ovacije. Koncem seje je predlagala opozicija nujni predlog, v katerem je zahtevala takojšen odstop vlade. Glasovalo se bo o nujnem predlogu v eni izmed bodočih sej. Večina bo seveda predlog odklonila, ker je utemeljevan z nasilno obsodbo navedenih poslancev, ki je razburila splošno prebivalstvo. Poleg tega so opozicijski poslanci sklenili resolucijo, v kateri napovedujejo poostreitev boja proti režimu in vladi.

Zbirajte za tisk. sklad!

Doma in po svetu.

Otvoritev zasedanja Narod. skupščine. Dne 18. t. m. je bilo s prestolnim nagovorom otvorjeno zasedanje Narodne skupščine. V navzočnosti poslancev in senatorjev je kralj prečital govor, v katerem povdarja edinstvenost države, opisuje dobo in dogodke narodnega preporoda ter naglašajo odgovornost nar. predstavništva. Nadalje povdarja govor, da želi država najboljše odnose zavezniški in prijateljski ter da je prvobitka miru in reda v Evropi. Nadalje je govor o gospodarski krizi, ki je zlasti občutna med kmetijskim prebivalstvom. Kraljeva vlada bo storila vse, da se kriza omili. Z dobrimi socialnimi zakoni moramo okrepiti načelo narodne solidarnosti in skrbeti, da se bo breme težke krize razdelilo enakopravno in pravično na vse sloje naroda. Ena prvih nalog skupščine bo oživotvorenje gospodarskega sveta. Sicer pa računa z uvidevnostjo skupščine, da bo pospeševala dobro zakonodajo. — Po ustavi je za vsebino prestolnega govora odgovorna vlada.

Predsedstvo jugoslovanskega senata. Za predsednika senata je bil izvoljen dr. Anton Pavelić; za podpredsednika pa dr. Fran Novak in Jovan Antiparmaković.

Deputacija rudarske industrije pri ministrstvu. Dne 16. t. m. se je mudila v Beogradu deputacija rudarskih podjetij in topilnic, ki je predložila trgovinskemu ministru predloge, kako naj se omeji uvoz tujega premoga, tekočih kuriv itd. Zaradi splošne gospodarske krize in konkurence, zlasti po padcu angleškega funta, je poraba domačega premoga premajhna. Angleški premog naravnost preplavlja naš trg. V letu 1929 je obratovalo v državi 110 rudnikov, koncem leta 1930 še 94, sedaj pa jih obratuje samo 85. Izvoz našega premoga, zlasti lignita, pa stalno pada. Največ tujega premoga uvažajo cementne tovarne. Oblasti pa morajo pri tem tudi pregledati, če ni naš premog predrag, t. j. če se ne dela s prevelikim dobičkom. Zvišanje carine koristi predvsem podjetnikom, ne pa splošnosti.

Sodelujte pri delavskih listih! Vsak prijatelj delavske misli in zlasti oni, ki delujejo v delavskih organizacijah in delavskih zavodih, so dolžni, da poročajo o vseh važnejših dogodkih, aktualnih vprašanjih in o svojem delovanju v delavskem tisku. Kako naj se sicer pogloblja enotna smer delovanja in pospešuje sodelovanje vsega delavstva?

Na Črnučah pri Ljubljani je bil v nedeljo odprt daljnovid in transformatorska postaja, ki dovaja elek-

ostala vedno mlada. Njen rodni sin se je zaljubil vanjo«.

»Fuj! Da se ne sramuješ misliti take reči«.

»Kakšne reči? Jaz hočem s tem le dokazati, da nimajo leta nikakega vpliva na žensko lepoto. Stokrat lahko trdiš, da jih imaš šestdeset, verjela ti seveda ne bo nobena duša«.

»Si že poizkusila?«

»Že. — Gospodu Čermaku sem zapupala, da sem stara enaintrideset let, pa mi ni hotel verjeti«.

»Ta se spozna na ženske. Trdi, da mu vsaka ženska pove samo tri četrtine svojih let. Število deli s tri in priračuna eno tretjino. Če reče deklet osemnajst, jih ima točno štiriindvajset; tista, ki trdi, da jih ima enaintrideset, je točno enaintrideset in štiri mesece. Tako nekaj malega pa koketiraš z njim, mar ne?«

»Nisem mu povsem nezanimiva. Menila sem pa vendar, da je mlajši od mene«.

»Ali ti smem nekaj povedati in dokritosrčno svetovati?«

»Smatraj to za svojo dolžnost«.

»Moja misel, Lida, je ta: hitro pa z obema rokama zgrabi. V zrcalo se pogledaj. Na ulici še nekam zgledaš, ampak doma — v dveh treh letih bo vse proč. Svetujem ti — poprimi se gospoda Čermaka«.

»Koliko let ga ceniš?«

»To je težko. Dela se pa takega, kakor bi jih imel kakih sedemindvajset«.

»Po moje, najmanj triintrideset. Ne morem se odločiti«.

»Kakšne pomisleke neki imaš?« Ti mu ugašaš, on pa tebi, imaš stanovanje, on pa stalno in dobro plačo, in po starosti kar skupaj spadata«.

»Baš radi tega slednjega se ne morem odločiti. Tonka, ne bi rada poročila mlajšega človeka«.

»Presmešno, če zrastejo starejšemu moškičku rožički, hahaha, koliko bolj smešna se mi zdi rogata žena, hahaha!«

»Ti se norčuješ, ljubica«.

»Lidika, kaj ne, ti si stara enaintrideset let?«

»Da, trideset ali pa enaintrideset. Saj tega niti sama dobro ne vem. Zategadelj pravim več, da ne bo kdo mislil, da se hočem delati mlado«.

»Torej: ti enaintrideset in on triintrideset. Ne more se reči, da bi bila ti starejša. Sicer pravijo, da je razlika kakih štirih let zaželjena, pa končno dve leti sta pač dve leti«.

»Vse lepo, Tonka. Težava pri tem pa je ta, da niti natančno ne vem, če je res triintrideset let star. Prav lahko je sedemindvajsetletnik in tedaj bi bila jaz zanj odločno prerresna«.

»Hočeš reči, prestara. To nič ne de. Poznam družino, kjer je žena istako štirinajst let starejša kot njen mož. Srečen zakon kljub temu. In končno, saj stremimo za enakopravnostjo. Zakaj ne bi starejša ženska poročila mlajšega moškega, ko starejši moški kar samo ob sebi razumljivo poiščejo mlajše družice? Kar predoči si, da moraš poročiti deset let starejšega moškega. Mar bi si rada privoščila takega starega osla?«

Lida je uganila Tonkino nakano, ugotovila njeno starost in je odgovorila povsem mirno:

»Šestintridesetletni mož je še zelo mlad«.

Tonka se je ugriznila v ustnico.

»Pa vendar ne boš trdila, da so sedemindvajsetletni moški že zreli za zakon«.

»Seveda. Moj ranjki mož je bil star točno sedemindvajset let, ko je umrl«.

»Če prav vem, sta bila ti in gospod arhitekt istih let, ko sta se poročila?«

»Oh ne. Bila sem štiri leta mlajša«.

»Tedaj si že osem let vdova. To je naravnost grešno, ljubica. Tako malo si užila v zakonu. Kako dolgo pa je bil gospod arhitekt pravzaprav bolan?«

»To je bil kamen preizkušnje«.

triko iz velenjske elektrarne. Potom črnuške transformatorske postaje je omogočeno sodelovanje z drugimi važnejšimi elektrarnami v Dravski banovini.

Ogrska ne dobi posojila v Ameriki, tako so sklenili ameriški bankirji. Ogrske banke imajo namreč premalo deviz. Ogrska je hotela doseči moratorij za kratkoročna posojila, ki znašajo okoli 35 milijonov dolarjev.

Zanimiva odkritja avstrijskih socialnih demokratov. Minuli teden je policija zaplenila nekaj vojnega materiala v dunajskem delavskem domu. V časopisju se je zaradi tega vnela ostra polemika. Tajnik republikanskega »Schutzbunda« je z ozirom na to objavil članek. V njem pravi soc. dem. poslanec Heinz: »Velenemci in njih strankina glasila naj bi se raje več bavila z orožjem Heimwehra. Prav zadnje dni so bile poslanske strojnice za štajerske in tirolske heimwehrovce iz Italije. Dognalo je tudi bilo, da so štajerski heimwehrovci dobili orožje ne samo iz Madžarske, ampak tudi iz Tirolske, in sicer strojnice in puške. Z italijanskimi strojnici je bila poslana heimwehrovcem tudi velika množina italijanske municije.« Tako poznajo tudi v Avstriji nazadnjaške oblasti — dvojno mero.

Konfiskacija orožja v delavskem domu v Otakringu na Dunaju je prinesla ravno nasproten uspeh, kakor si ga je heimwehrovcem naklonjena vlada želela. Trumoma se prijavljajo novi člani v republikanski Schutzbund, za katerega opremo prihajajo od vseh strani prostovoljni denarni prispevki od različnih organizacij in posameznikov. V treh dneh so zbrali že 14.000 šilingov v ta namen. Avstrijsko delavstvo se ne bo dalo tako lahko razorožiti, dokler bodo smeli biti nasprotniki oboroženi.

Čehoslovaška za nezaposlene. Na Čehoslovaškem je minister za socialno skrb socialni demokrat dr. Czech. V letu 1931 je Čehoslovaška plačala za nezaposlene okoli 600 milijonov dinarjev. Od tega zneska so prejele strokovne organizacije okoli 300 milijonov, da so izplačevale višje podpore svojim nezaposlenim članom; okoli 25 milijonov Din so dobile strokovne organizacije za svoje brezposelne fonde. Ostali znesek pa se je porabil za prehranjevalno akcijo, zlasti za prehrano otrok nezaposlenih.

Gajda postane voditelj ruskih belih gardistov v Mandžuriji. »Vseslovanski odbor za podporo Rusiji« (!) je izdal okrožnico, v kateri se objavlja, da so poslale belogardistične meščanske in vojaške organizacije na Daljnem vzhodu bivšemu čehoslovaškemu šefu generalnega štaba

»Skoro pet let se nisem ganila od njegove postelje«.

»Zato so bila pa prva leta vajinega zakona zares lepa«.

»Da, nekako pet let sva živela kakor v raju. Kje so tisti časi! Raje ne mislim nanje, in vendar so bili lepi časi«.

Tudi Tonka je vzdihnila in tiho računala:

»Triindvajset ob poroki, pet srečnih let, pet nesrečnih let, osem let vdova. Stara je enainštirideset, se pravi, če ni bila ob poroki par let starejša...«

»Stavo ste dobili, gospod arhitekt«, je rekla Tonka arhitektu Podhradskemu. »Ugotovila sem, da je gospa Holušek stara najmanj enainštirideset let, če ne več.«

»Lepa hvala gospa,« je odgovoril arhitekt. »Zanimalo me je radi moje tete. Ta pozna gospo Holuškovno že iz te svoje mladosti. Tedaj je bila baje desetletno otroče, ko je moja teta že obiskovala plesno šolo. Hotel sem dognati, koliko je stara moja teta. Petdeset bi ji nikdar ne prisodil. O, saj res, milostljiva gospa, vi ste vendar hodili z mojo teto skupaj v šolo. Ta trenutek sem se domislil...«

(Iz češkega Adamič Arnošt za Prosveto.)

Pogajanja med Rusijo in Rumunijo

Francosko posredovanje

radi pakta o nenapadanju se zelo počasi nadaljuje in izgleda, da se bodo prekinila brez uspeha, če v zadnjem trenutku Francija ne prisili Rumunijo, da sprejme tezo Rusov, ker ji je veliko na tem, da se ustvari v Rumuniji vsaj začasno malo več gospodarske in politične sigurnosti, da bo mogla Rumunija zadoščati svojim obveznostim, ki jih ima do Francije. Rumuni namreč zahtevajo, da naj Rusija končno in definitivno prizna Besarabijo kot nerazdružljivo rumunsko posest, o čemur pa Rusija ne mara nič slišati, ker smatra Besarabijo slej ko prej za provinco, ki ji je bila nasilno ugrabljena in se ji bo ob dani priliki morala vrniti. Nervoznost Rumunov v tej zadevi povišuje še zlasti dejstvo, da so Sovjeti ustanovili ob Besarabski meji samostojno sovjetsko republiko Moldavancev, v kateri se rumunskemu prebivalstvu gospodarsko neprimerno boljše godi, kakor pa njihovim sonarodnjakom pod rumunsko vlado v Besarabiji, ki ne morejo svojih pridelkov več izvažati na ruski trg v Moskvo in Leningrad ter so obsojeni v najobupnejšo bedo. Ni čudno, če so kmečke vstaje, ki jih podpihujejo še sovjetski agenti, v Besarabiji na dnevnem redu in je rumunska vlada prisiljena, da vzdržuje v tej provinci močno vojsko, kar celo obtežuje njen državni proračun. Ravno te dni je zopet nad Besarabijo objavljeno obsedno stanje. S takimi metodami si pa vlada gotovo ne bo pridobila naklonjenosti prebivalstva. Sicer trde Rumuni, da morajo izkoristiti sedanjí položaj Sovjetov, ki bi si radi za vsako ceno zavarovali hrbet napram Zapadni Evropi, da dobe proste roke za svoje akcije v Mandžuriji, ki so spričo japonske agresivnosti skoraj neizbežne, na drugi strani je pa tudi res, da se Rusi ne bodo nikdar in pod nobenimi pogoji načelno odpovedali Besarabiji. Ker je pa Francija veliko na tem ležeče, da imajo njene vzhodne klijentke v svojih mejah mir, da se zmorejo gospodarsko razviti v hvaležne eksploatacijske objekte, je verjetno, da bo pritisnila na Rumunijo, da v zadnjem trenutku sprejme ruske pogoje. To bi vsaj za gotovo vrsto let, vzporedno s podobnimi pogodbami ostalih držav, ki meje na Rusijo, zasiguralo mir v tem predelu Evrope.

in voditelju čeških fašistov, Gajdi, izjavo, s katero ga imenujejo za vrhovnega vodjo protisovjetskih organizacij v Mandžuriji. Koncentracija belogardističnih čet se ima izvršiti v Harbinu. S tem se bo Gajda zopet vrnil k svojim starim znancom in bratom po duhu, odkoder je prišel kot samozvani general žalostnega slovesa. Sreča, da so ga še Čehi pravi čas spoznali in izločili iz svoje srede.

32 milijonov prebivalcev šteje Poljska po ugotovitvi ljudskega štetja dne 9. decembra lanskega leta. Od leta 1921 se je prebivalstvo zvišalo v celoti za 19 %. Varšava šteje 1.178.211, Lodz 605.287, Lwow 313.177, Poznanj in Krakov nad 200.000 vsako in Vilna 197.000 prebivalcev.

Rusija je tudi Japonski predlagala pogodbo o nenapadanju, na katero pa Japonska še ni odgovorila. Torej le ne more biti res trditev kapitalističnih držav, da hočejo Sovjeti provocirati vojno.

Grozovita železniška nesreča v Rusiji. Na progi Kosino in Uhtomska-ja v okolici Moskve sta dne 2. t. m. odpeljala dva vlaka iz Moskve. Pred prvi vlak se je vlegel pijanec in je vlak obstal. Naslednji vlak, ki je vozil z brzino 70 kilometrov, ni bil obveščen ter je zapeljal z vso silo v prvi vlak. Ubitih je bilo 65 oseb; ranjenih 131, od katerih so še trije umrli za poškodbami. Sedaj se vrši proces oškodovancev pred najvišjim sodiščem.

Mandžurija neodvisna republika?

Pod vplivom Japonske se pripravlja baje, da se v kratkem razglasi Mandžurijo kot neodvisno republiko. Novi Mandžuriji bi pripadala tudi Mongolska. Novo vlado nameravajo sestaviti početkom meseca februarja. Japonska si hoče na tak način pridobiti gospodarski in politični vpliv v teh dosedaj kitajskih pokrajinah.

Henderson je ozdravel.

Artur Henderson je ozdravel. Že v nekaj dneh se vrne na sedež delavske stranke, kjer se bo predvsem pripravljal na razorožitveno konferenco, kateri bo predsedoval.

Maribor.

NAJAVLJENI SHOD Strokovne komisije, ki bi se bil prvotno moral vršiti v nedeljo, dne 24. t. m. v Kazinski dvorani, je preložen, ker se vrši isti dan v tej dvorani 10 letnica Ljudske univerze. Zborovanje se bo vršilo v pondjelenek, dne 25. januarja ob pol 19. uri. Zaupniki se naprošajo, da na to spremembo opozore delavce.

Aretacije radi lepakov. Policija je prejšnji teden aretirala tri delavce radi razširjenja komunističnih lepakov, katere so baje razmetavali po Mariboru in Pobrežju na Silvestrovo. Sedaj so bili ti delavci izročeni v preiskovalni zapor okrožnega sodišča, kjer se vodi proti njim preiskava po zakonu o zaščiti države.

Psovke iz tovarne Doctor & drug. Pretekli teden se je vršila zelo razburljiva razprava v tožbi odpuščenega delavca J. R. proti skladiščniku tekstilne tovarne Doctor & drug, inozemcu Vincencu Mühlju, ki je bil tožem, da je odpuščenega delavca v tovarni psoval s psovkami: »Sie Lauser, ich werde Ihnen schon helfen, gehen Sie nur nach Hause, ich werde schon andere Leute kriegen,« kar pomeni slovensko: »Vi ušivec, jaz vam bom že pokazal, le idite domov, jaz bom že dobil druge ljudi.« Nadalje je tožen ta inozemec V. Mühl, da je ozmerjal tega delavca: »Diesen windischen Trottel, dem werde ich schon helfen, der wird nicht lange da bleiben,« slovensko: »Temu slovenskemu trotlju bom že pokazal, da ne bo dolgo tu ostal.« Delavec J. R., ki je bil predsednik strokovne organizacije tekstilnih delavcev v tej tovarni, je res dobil kmalu na to, in sicer dva dni pozneje odpoved službe, ne da bi mu povedali razlog in torej res ni več dolgo tam ostal. Pri zadnji razpravi pa se delavci, ki so bili pri tem prepripi navzoči, niso mogli več spominjati, kaj je govoril g. Mühl, ki je nameščen pri tovarni Doctor & drug kot nenadomestljiv mehanik, a pred par leti je bil še pri tej tovarni vratar, čeprav mehanik nikdar bil ni in smo to že tudi ponovno pribili v naših časopisih, pa ga Inspekcija dela še vedno pušča tukaj. Ena priča je končno le priznala, da se še spominja, kako je g. Mühl ozmerjal delavca s »trotelnom«. Sodnik pa je razpravo preložil, da bo zaslísal še druge priče in bomo o zadevi poročali obširneje po prihodnji razpravi. Kakor znano, je lastnik tovarne Doctor & drug dunajski industrijalec in upravni svetnik znane dunajske banke Kredit-Anstalt dr. Zucker, ki je pa po polomu navedene banke prišel v Maribor, kjer ima za ravnatelja svojega sorodnika, že večkrat opisanega Karla Fischerja, čehoslovaškega državljan, ki je posebno znan kot prijatelj plačevanja nadur in pa delavskih organizacij.

Pomožna akcija za siromašne sloje mesta Maribora bo s pomočjo skavtov in gozdnikov pobirala stare obleke in obutev po sledečem vrstnem redu: V četrtek, dne 21. t. m. od 8. do 12. ure v I. okraju, istega dne od 13. do 17. ure v II. okraju. — V petek, dne 22. t. m. od 8. do 12. ure v III. okraju, istega dne od 13. do 17. ure v IV. okraju. — V soboto, dne 23. t. m. od 8. do 12. ure v V. okraju. — Mestno prebivalstvo naprošamo, da gre skavtom in gozdnikom na roko in da predmete, ki jih misli darovati pomožni akciji, pripravi, da se bodo v navedenem času lahko pobrali.

Sobe se oddajajo v palači OUZD? V nedeljski številki »Mariborer Zeitung« je nastisnjen oglas, da se oddajajo v novi hiši nasproti sodišču v najem 2 sobi s kabineto takoj ali s 1. februarjem. Naslov se izve v upravi. Očitno je mišljena s tem nova palača OUZD, ker nasproti sodišču ni druge nove hiše. Čudno se nam zdi, da bi OUZD na ta način oddajal v svoji hiši sobe, ne da bi navedel svoj lastni naslov. Zato moramo domnevati, da oddaja te tri sobe skupno nekdo drugi, ki jih menda že ima v najemu od OUZD. Če pa je temu tako, se čudimo, da oddaja OUZD kar tri sobe nekemu, ki jih ne potrebuje, ampak jih oddaja naprej, medtem ko vlada v Mariboru tako veliko povpraševanje po stanovanjih s tremi sobami. Bilo bi želeli, da OUZD to inseriranje sob sploh v njegovi hiši javnosti pojasni.

Masaža

Pri bolečinah v sklepih ali mišičevju ali pri trganju v križu dobra masaža z Dianom naglo odstrani bolečine, osvežuje in krepi. Odporno silo telesa je treba povečati s pravilno rabo sredstva

Diana

francosko izganje.

Cena: Majhne steklenice Din 10 srednje steklenice Din 26.—, velike steklenice Din 52.—. Dobiwa se povsod.

Zanimiva tiskovna tožba radi smokinga. Pri okrožnem sodišču v Mariboru je bila vložena zanimiva tiskovna tožba proti neki bogati trgovki in hišni posestnici, ki je neupravičeno pod tujim imenom svoje hišne najemnice inserirala prodajo starih smokingov za močnejšega in vitkega gospoda. Tožba je zelo značilna za današnje razmere.

Vložitev prijav za znižanje dopolnilnega davka za zemljarino za leto 1932. Davčni zavezanci zemljarine, ki imajo v smislu zak. z dne 21. junija 1929, Uradni list 65-280 z dne 30. junija pravico do znižanja dopolnilnega davka, morajo vložiti prijave v mesecu januarju 1932.

Vložitev davčnih prijav za leto 1932. Vsa podjetja, obrati (trgovski, industrijski in obrtni), kakor tudi vse osebe s samostalnim poklicem in vsi drugi, ki so zavezani pridobinini, so dolžni vložiti v roku do vstetega 5. februarja 1932 prijavo o dohodku, ki so ga dosegli iz teh poslov v letu 1931.

Opozoritev pevcem! Pevski odsek »Svoboda« je pričel z vajami za nov koncertni program, vsled česar poziva članstvo, da se točno udeležuje pevskih vaj. Vaje se vršijo v prostori, Sodna ulica 9-II in sicer vsak torek ob 20. uri za moške in vsak četrtek ob istem času za ženske. — Zbor sprejema sedaj zopet nove pevce ter vabi vse petjaželjne sodruge in sodružice, da pristopijo k zboru. Dobrodošli so zlasti sodrugi, ki bi lahko peli tenor, da bi se zamogel novo ustanovljeni moški zbor čim bolj razviti.

Nočno lekarniško službo ima ta teden lekarna Albaneže na Frankopanovi cesti.

SREČKE SO DOSPELE! Štajerska hranilnica na Slomškovem trgu 6 opozarja sodruge na to.

V stranskih ulicah cenejše kupujete, nego v prometnih. Kupujte v trgovini Ljudske tiskarne, Slomškov trg 6, da se o tem prepričate.

Študenti pri Mariboru

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek, dne 21. t. m. ob 19. uri predava gosp. Rupert Lintner o temi: »O doživljajih naših izseljencev v Argentini«.

Naloge konzumno zadrúžnega gibanja v 4. letu pjetiletke.

(Poročilo na kongresu strok. zveze.)

V svojem poročilu, ki ga je imel na nedavno se vršeci plenarni seji vseruske osrednje zveze strokovnih organizacij, je očrtal predsednik osrednje zveze ruskih konz. zadrug »Centrosojuza« I. A. Selensky, načrt konzumno zadrúžnega gibanja v Sovjetski Uniji med četrtem letom petletnega načrta (pjetiletke). Radi namere sovjetske vlade, da izvrši petletni načrt v štirih letih, mora biti celotno delo konzumnih zadrug — tako je izjavil Selensky — popolnoma podrejeno industrijelnemu načrtu države. Vsi viri konzumno zadrúžnega gibanja morajo postati dostopni, da stopi vladni dekret v privilegirani preskrbi z živili v najvažnejših industrijskih središčih Sovj. Unije v veljavo. Konzumne zadruge bodo morale nadalje pričeti z resnim bojem proti zasebnim trgovcem, kajti slednji bi obrnili slabo organizacijo konzumno zadrúžnega gibanja v last-

no korist in bi potrdili dejstvo, da ima zasebni trgovec še vedno velik vpliv na prodajo blaga, kakor so zelenjava, mlekarški izdelki, meso in rokodelski izdelki. Druga važna naloga konzumnih zadrug je izvedba politike Centrosojuzna glede regulacije cen živilom. Ne nameravajo samo odpraviti pribitkov na cene, marveč morajo biti znižani tudi normalni izdatki zadrug, da se doseže nadaljnje znižanje cen blaga. Bojni pohod za izboljšanje kakovosti blaga je treba voditi še nadalje.

Najvažnejši pogoj za izboljšanje dela konzumnih zadrug, je nadaljeval Selensky, je mobilizacija vseh dosegljivih virov za gibanje. Zadrugarji še niso pojmiili dejstva, da trgovina ne znači samo prodajanja, marveč tudi nakupovanje, in sicer nakupovanje pri krajevnih produktivnih podjetjih kakor pri krajevnih kolektivnih ali državnih farmah in rokodelskih zadrugah, mesto pri velikih vladnih podjetjih. Konzumno-zadružno gibanje mora pomnožiti tudi izdelavo v svojih lastnih produktivnih podjetjih, za kar je stavljena za leto 1932 vsota 4.300 milijonov rubljev ali celih 25% celotne prodaje (prometa) od gibanja. Vsaka zadruga, vsaka zaključna razdeljevalna (distributivna) zadruga za preskrbo delavcev in vsaka zadružna tovarniška organizacija naj ima svoja lastna produktivna središča. Poleg tega je treba navezati neposredne stike med poljedelskimi izdelovalci in potrošniki in te stike bi bilo treba s pogodbenimi veljavnimi najmanj leto dni še ojačiti oz. utrditi. Najvažnejše panoge produktiv. podjetij konzumnih zadrug so farme (kmetije) za zelenjavo in mlekarne, ki naj bodo decentralizirane, da bi se napravilo vsako zadrugo kolikor mogoče odvisno od svoje lastne farme in mlekarne za nabavo sočivja in mlekarških izdelkov.

Izpolnitev načrta »Centrosojuz«, namreč otvoritev 10.000 novih odda-

jališč, 20.000 malih prodajalen za stanovalce in 50.000 stoječih in vozljivih stojnic za sočivje, tobak in konfitire bi bilo popolnoma odvisno od podpore, ki jo mora dati čim največje možno število delavcev in zlasti organizacij strokovničarskih zvez, pravi Selensky. Zadružno oddajališče je treba organizirati kot vzorno trgovino. Ustreznost zdravstvenih pogojev prodajalne, odnošaje med zadružnimi nastavljenici in člani, razdelitev dela znotraj v prodajalni itd., morajo biti redno pregledane in nadzorovane. Dalje se je treba zavedati, da konzumno zadružno gibanje ne bo moglo izvesti svojih enormnih nalog, ako ne bo vzgojna stopnja nameščenec bistveno spremenjena in ne bodo nameščenci primerno vzgojeni.

Cv. K.

Delavske žene, naprej!

Velik shod jeseniško-javorniškega delavskega ženstva.

V četrtek, dne 14. t. m. se je vršil na Jesenicah, v obeh dvoranah Delavskega doma na Savi velik in nad vse pričakovanje obiskan shod, ki ga je sklicala Zveza delavskih žena in deklet, podružnica na Jesenicah. Na shod so bili povabljeni župana prizadetih občin Jesenice in Javornik ter glavni obrtni zaupnik KID s. Jurij Jeram. Ta slednji in pa župana (za Jesenice župan mag. ph. g. Joža Zabkar, za Javornik pa župan tov. delavec s. Ivan Erlah), so se shoda tudi udeležili. Na shodu je bilo navzočih 700 do 800 delavskih žena in deklet ter gospodinj. Shod je otvorila predsednica Zveze delavskih žena in deklet s. Helena Zugwitzeva, ki je zbranim v jedrnatem govoru pojasnila namen shoda, na katerem naj se razpravlja o načinu rešitve gospodarske krize, ki jo delavstvo ne preživlja samo v razmerju s KID, nego jo zlasti delavska gospodinja čuti tudi pri visokih cenah živil in stanovanj, za katere pa vlada tudi še pomanjkanje. Tudi rešitev higijenskega vprašanja je na Jesenicah pereča; tu ni za 2000 vedno umazanih delavcev in vse njih družinske člane nobenega javnega kopališča, samo nekaj kotanj je. Tudi pralnic primanjkuje in zato je tudi pralni dan za žene veliko zlo. Vsemu temu je treba od pomoči in zato prosi navzoča župana teh

občin, zlasti ko je na Javorniku radi vode še slabše, da ukreneš vse potrebno, takoj pa da podata navzočim občankam svoje misli o načrtih za rešitev teh vprašanj.

G. Jože Zabkar, župan jeseniški, je podal svoje poročilo, v katerem je obljubil storiti vse, kar je v njegovi moči. Občina ima zelo skromna sredstva in komaj poplačuje obroke dosedanjih občinskih dolgov. Zelo dobro je treba premisliti, preden bo občina mogla v te investicije dati nov denar, za katerega ni kritja. Ker bo radovljiski srez proglašen morda za pasivnega, je pričakovati državne podpore, iz katere se bo lahko tudi kaj dobilo. On sam namerava predlagati, da se dosedanja pavšalna vodarina (Din 3.— na mesec in osebo) za dobo krize sploh ukine. Kar pač pojde, bo storjeno.

Javorniški župan s. Erlah je obljubil ravnotako pomoč in zlasti se bo pobrigal za napeljava vodovoda, kar je že v teku. Tudi za brezposelne bo občina storila vse po svoji moči.

S. Jeram je najprej pojasnil nastali položaj radi krize, uspehe intervencij v Beogradu, Ljubljani in na licu mesta ter pokazal zbranim ženam nauk iz te krize, ki naj jih spremlja in vodi v bodočnosti.

Nadalje je pokazal ženam delavske zadruge, zlasti njih konzumno društvo, kamor naj pridejo iskat vse, kar potrebujejo za svoje gospodinjstvo. V nakupni košari ima vsaka žena toliko moči, ki je zdaj ne zna še uporabljati, da bi ta moč združena lahko izvršila največjo in najdalekosežnejšo revolucijo na svetu in svet tudi osvojila. Zato naj hodijo žene vse v svojo konzumno zadruge ter naj vedo, da hodijo k svojim.

Predsednica Zugwitzeva je prečitala nato sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta.

Resolucija za občino Jesenice.

»Podpisana »Zveza delavskih žena in deklet« na Jesenicah, kot predstavnica organiziranih žena in deklet v tem okolišu, je bila prisiljena pod silo razmer sklicati javni sestanek na dan 14. januarja 1932 ob 7. uri zvečer v Delavskem domu na Savi.

Ker smo prepričane, da se gg. župana Jesenic in Koroške Bele zavedata, da zastopata na merodajnih mestih svoje občane, katerih pretežna večina je delavska, zato smo povabile oba gg. župana, da se osebno udeležita našega sestanka in da tam slišita težnje naših žena in dasta k temu svoje izjave.

Udeležba okrog 700 žen in deklet, prizadetih po težki gospodarski krizi, je pokazala, da čaka občinske uprave težko in trdo delo. Po vseh izvajanjih trdno upamo, da bosta gg. župana razumela zastopati koristi svojih občanov.

Zveza žena in deklet kot sklicateljica predlaga sledeče:

1. Občinska uprava naj podvzame vse korake na merodajnih mestih, da ublaži in odpravi krizo delavstvu pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah vsled redukcije in skrčenja obrata ter zaslužka prizadetega delavstva.

2. Ker je občinska uprava na Jesenicah zgradila vodovod brez potrebnega socialnega čuta v breme najvišjega odstotka prebivalstva in socialno ter gospodarsko šibkih slojev, naj skuša sedanja uprava to stanje v največji meri izboljšati v obliki državne in banske pomoči. Skuša naj ceno vodi znižati in odplačilo zaostalih terjatev za isto kolikor mogoče na daljši termin razširiti za čas krize do polne zaposlitve delavstva.

3. Naj se poskrbi za javna perišča, katera so brezpogojno potrebna, ker v vsaj občini je edino perišče Sava in ta v vsakem času in slabem vremenu nedostopna.

4. Želele bi, da bi občina za prihodnji čas vzela v evidenco prepotrebno javno kopališče.

5. Da skuša občina po možnosti odpraviti vedno beračenje po hišah, ker je dostokrat potrebnejša stranka tista, ki da, kot tista, ki prejme. Vsaka občina naj svoje uboge sama oskrbuje in v to svrhu naj zgradi primerno sirotišnico.

6. V stanovanjskem vprašanju naj podvzame vse korake za izboljšanje. Ker smo prepričane, da bo odziv hišnih posestnikov v tem pogledu malenkosten, vidimo najizdatnejši pripomoček v sledečem:

a) da občina sama zida kraju in razmeram primerna stanovanja;

b) da po merodajnih mestih pritisne na Kranjsko industrijsko družbo in železniško upravo, da za svoje uslužbenke in nastavlence zidata stanovanja v čim večjem obsegu. Občina naj vpliva tudi na to, da omejena največja podjetja v okolišu zidata v velikih kolonijah, ker so tako podani boljši pogoji za ugodno ureditev istih, posebno kar se tiče pritliklin.

c) mestna občina naj podpre z vso največjo možnostjo in razpoložljivimi sredstvi iste korporacije in zadruge, katere se odločijo za zidavo delavskih stanovanj in stanovanj za delavske upokojece.

Zavedamo se težke naloge gg. županov in verujemo v njih iskrenost in dobro voljo za dobrobit delavstva, da bosta posvetila vse svoje sile za izpolnitev teh nujno potrebnih upravičenih zahtev.

Tudi na Javorniku je bila sprejeta primerna resolucija.

Shod je uspel nad vse pričakovanje in je želeli še več takih nastopov našega ženstva.

H. K.

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastoni** 14 karatno originalno ameriškansko

zlato nalivno pero

ali pa **Kürschnerjev ročni leksikon**, (900 strani, 32 tabel) ali eno prvovrstno radijsko cev.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled »Radio« welt. Naroča se Administration der »Radio« welt, Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Šolske torbice, aktovke, kovčki, preobleke za kovčke, damske torbice, denarnice, pasovi itd. Istotako tudi poceni popravila v novo otvorenih torbarnih

JOSIP KARLO, MARIBOR, Kopališka ulica štev. 2 (Scherbaumov paviljon).

Razno manufakturno blago, perilo, obleke za moške in dečke, pletenino etc. priporočajo po jako nizki ceni trdka

KARL JANČIČ Maribor, Aleksandrova c. 11

Usnjate rokavice v veliki izbiri

tu in inozemske **nogavice** po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki

Marija Sieber, Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

Šivalne stroje, gramofone, otroške vozičke, kolesa

popravlja **JUSTIN GUSTINČIČ**, mehanična delavnica, Maribor, Tattenbachova ulica 14.

Pletenine, stezniki, tudi jenski in kosmetični predmeti, potrebščine za otroke, nogavice, rokavice, ročna dela in krojaške potrebščine.

FRANC ŠKOF, Maribor, Aleksandrova cesta 23.

Pristopajte k zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z. o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inseren-tih.

Za šolo kupujemo samo na **Slomškovem trgu štev. 6.** Ljudska tiskarna Maribor.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon štev. 2324.

Nalagajte svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Slomškov trg štev. 6.

Posojila dajemo po ugodnih pogojih!

Vloge obrestujemo po 6 1/2 % proti trimesečni odpovedi.